

ΑΝΤΙ- ΗΘΙΚΑ

Μικρό δοκίμιο για τον έρωτα

Όλοι μιλούν για τον έρωτα, και σε καθημερινή βάση πολλοί είναι αυτοί που γραφούν για τα ερωτικά «πράγματα». Δεν υπάρχει άνθρωπος που να μην έχει νιώσει το σκίρτημα της καρδιάς και την ερωτική επιθυμία για ένα άλλο πρόσωπο, για ένα άλλο άτομο. Αλλά τι είναι τελικά ο έρωτας;

Θα προσπαθήσω ν' απαντήσω το ερώτημα από την αντίστροφη, δηλαδή τι δεν είναι ο έρωτας. Καταρχήν, ο έρωτας προϋποθέτει τη συνάντηση δύο διαφορετικών ανθρώπων. Κι όταν είναι αληθινός παραμένουν οι δύο, δύο κι όχι ένας. Ακούγεται παράδοξο, είναι όμως το ορθό και το όμορφο. Δύο ξεχωριστοί άνθρωποι που δεν γίνονται ένα, αλλά παραμένουν δύο σε ενότητα. Αυτό που χιλιοσιπάγεται ότι δηλαδή οι δύο γίνονται ένα, είναι ναρκισσιστικό και αφορά -αποκλειστικά- την απόλαυση των σωμάτων και των αισθήσεων. Όταν λέμε γίνονται ένα, εννοούμε ότι ο ένας από τους δύο χάνεται, απορροφάται μέσα στο πρόσωπο τού άλλου και αυτομάτως υποβιβάζεται. Έτσι ο έρωτας γίνεται ένα είδος παιχνιδιού που κυριαρχείται από τον ηδονισμό. Ο ηδονισμός παρουσιάζεται ως η «πολιτική πρόταση» της νεωτερικότητας.

Ο εγωισμός και ο ηδονισμός «φτιάχνουν» και διαμορφώνουν το μοντέλο του έρωτα. Επιβάλλουν και προτείνουν ένα θνησιγενές κατασκευάσμα, το οποίο αφήνει πίσω του μόνο «θύματα», θλίψη και απογοήτευση (στα εμπλεκόμενα μέρη). Μια άλλη κατηγορία ανθρώπων ταυτίζει την ερωτική επιθυμία με την «πολιτική», με την έννοια ότι ο άλλος γίνεται (ή είναι) ο εχθρός που πρέπει να εκμηδενιστεί για να κυριαρχήσουμε πάνω του. Ένα «κόλπο» εξουσίας, για το ποιος θα έχει την πρωτοκαθεδρία στο πεδίο της μάχης (μη δείχνοντας έλεος στον ηττημένο). Δηλαδή, αποκρυσταλλώνεται ένας κίβδηλος εγωισμός που διαλύει τον έρωτα, χωρίζοντας τα δύο φύλα σε εμπόλεμες παρατάξεις. Όμως, στον έρωτα δεν χωρά ο «φυλετικός» διαχωρισμός, αλλά η κοινωνία. Με άλλα λόγια οι δυο εραστές παραμένουν διαφορετικοί, αποτελώντας ένα σύνολο, μια ενότητα διαφοράς. Μια επαναστατική κίνηση που εξοβελίζει την εγωιστική μόνωση και τον διαχωρισμό για να επιτύχει την ενότητα (των δύο).

Κατ' επέκταση (όσο κι αν ακούγεται μεσσιανικό και σοσιαλιστικό) να επιτύχει την ενότητα όλων των ανθρώπων. Σύμφωνα με την πλατωνική θεωρία υπάρχει ο απόλυτος έρωτας, ο οποίος αναφέρεται στο Αγαθό, έτσι και οι δυο ερωτευμένοι κινούνται προς τον κόσμο, όχι έξω απ' αυτόν. Υφίσταται κοινός ερωτικός τόπος, ο οποίος ενώνει τους ανθρώπους και δεν τους χωρίζει. Για να υπάρξει αυτή η ενότητα, είναι βέβαιο ότι δεν θα υπάρξει μέσα στις γαμήλιες δεξιώσεις. Η

πλειονότητα πιστεύει ότι το αποκορύφωμα τού έρωτα είναι ο γάμος, τα προγαμιαία συμβόλαια, τα παιδιά, τα σκυλιά, τα γατιά, τα δώρα, τα ταξίδια. Όλα αυτά είναι τα φετιχιστικά σύμβολα μιας αταβιστικής και φοβικής κατάστασης. Ο έρωτας απελευθερώνει, δεν δεσμεύει, ούτε σακατεύει. Πάνω από όλα είναι μια πράξη σκέψης και στοχασμού και όχι ευχολόγια πασπαλισμένα με καπιταλιστικές χρυσόσκονες, για αέναη κατανάλωση και εναλλαγή ερωτικών συντρόφων (δίχως κάποιο ρίσκο εννοείται).

Στην όμορφη ερωτική ιστορία δεν συμμετέχουν οι αισθήσεις (καθ' ολοκληρία), αλλά το σώμα και το πνεύμα ενωμένα. Οδηγούμαστε προς τον άλλον: ψύχη τε και σώματι, ποτέ διακεκομμένα ή αποσπασματικά, προσέχοντας τότε είναι κατάλληλες ευκαιρίες, για να μην έχουμε απώλειες. Ο έρωτας έχει και μια μεταφυσική χροιά. Δεν προσβλέπει όμως σε μια ουτοπική δικαίωση μακριά στα σύννεφα, αλλά στη βεβαιότητα ότι ενυπάρχει το οικουμενικό σώμα της αγάπης που αγκαλιάζει το σύμπαν και γεννά αλήθειες και ελευθερία. Κατ' αυτόν τον τρόπο ο έρωτας, ως η μέγιστη αλήθεια της ζωής, οδηγεί τους δυο στην ενότητα ενός «αλλαγμένου» κόσμου, όχι ενός παραλλαγμένου μικρόκοσμου ναρκισσιστών. Η αλλαγή γεννά αγάπη και συνεχίζει να κινεί τον κόσμο προς την ομορφιά και την ενότητα. Βέβαια, προηγείται όλων των κρίσεων το συμβάν της συνάντησης των δυο, και έπεται η καλλιέργεια τού αισθήματος. Οι αναλύσεις λοιπόν, δεν αφορούν στοιχίσεις και αριθμούς, μαθητικά μεγέθη και υπολογισμούς, που εστιάζονται στη συνεχή αποϊεροποίηση τής ερωτικής αγάπης και στην τοποθέτησή της στις συντεταγμένες της τάξης και της κοινωνίας. Αν οι έρωτες που ζούμε ήταν αληθινοί η καθεστηκυία τάξη θα κινδύνευε κι οι μικροαστικές καθημερινότητες θα υπέφεραν ανίατα. Γι' αυτό αιώνες τώρα το σύνθημα είναι: κρατήστε τον έρωτα στο επίπεδο τους σώματος και της απόλαυσης (με μηδέν κόστος) και της οικογενειακής τακτοποίησης, φυσικά. Χωρίς θυσία όμως, και ενότητα των δυο (κι όχι μονοτονία του ενός) δεν υπάρχει μεγάλος έρωτας, ούτε θα υπάρξει.